

І гужому наугайтею,
Я свого не цурайтеся...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОВОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
YHC: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArelay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІТРОК, 2-го ТРАВНЯ 1961. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 2, 1961. No. 80. VOL. LXVIII.

ЗДА ВІДКЛИКАЮТЬ СВОІХ ГРОМАДЯН ІЗ КУБІ

КАСТРО ЗАПОВІДАЄ, ЩО ВІДБЕРЕ АМЕРИКАНСЬКУ БАЗУ ІВАНТАНОМО; ГЕВАРА ОРГАНІЗУЄ ЕКОНОМІКУ НА КОМУНІСТИЧНИЙ ЗРАЗОК

Вашингтон. — Державний департамент видав заклики до американських громадян на Кубі, яких там має бути ще 300-400 осіб, щоб якнайшвидше залишили Кубинський острів. Цей заклики - остергу передана американцям на Кубі швейцарська амбасада в Гавані, яка від 4-го січня, це значить від зіврання дипломатичних зв'язків ЗДА із Кубою, опікується американськими громадянами. Представник швейцарської амбасади повідомив, що якесь невідоме число американських громадян перебуває в кубинських тюрмах, між заарештованими має бути і один американський журналіст. Одночасно з майор Гевара заявив, що кубинський міністер промислу майор Гевара заявив, що кубинська економіка мусить бути перебудована на комуністичний зразок, бо уряд мусить бути власником усіх засобів продукції. Кастро заповів, що він відбере американську військову базу Івантаномо. Але він не сказав, коли це станеться, тільки заявив, що зробить це за допомогою "закоханих засобів", і не буде жвавити військові сили, бо не хоче давати причини до нової інвазії на Кубу. Кубинський делегат до Ради Організації Американських Держав амбасадор Карлос М. Лечуга склав протест проти того, що ця Рада не допустила на внесок американського представника кубинського делегата на свої наради, на яких обговорювали минулого тижня оборону Західної Північії проти загроз комунізму. Амбасадор Лечуга назвав цей крок "новою атакою ЗДА на Кубу". Він казав, що ЗДА фальшиво представляли Кубу у своєму внеску, бо Куба не має військового союзу з СССР, ані з жадібно прокомуністичною державою, а єдина чужа військова база на Кубі, — це американська морська база

АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ ПОЛЕТІТЬ В КОСМІЧНІ ПРОСТОРИ 2-го ТРАВНЯ

Вашингтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація 29-го квітня повідомила вістку, що перший американський астронавт полетить в космічні простори 2-го травня. Вже чекають три вибрані астронавти, з яких один відбуде пробний лет на висоті 115-ох миль, який має тривати 15-хвилин, а лет має скінчитися яких 290 миль на південь від Кейп Канавералу на Атлантичному океані. Коли 500 часописних репортерів, фотографів, радіових і телевізійних звітотдаців чекають на цю подію. Преса висловлює побоювання, що невдача з цим летом людини в космічні простори це більше, зменшила б престиж ЗДА в ділянці керування ракет і сателітів. Лет американського астронавта довкола Землі має бути відбутися пізніше в цьому році, 28-го квітня відбулася успішна проба з кабіною, в якій має летіти астронавт в космічні простори. Ця проба виявила, що людина зможе в доброму стані повернутися з цього пробного лету на Землю.

КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Нью Йорк. — Минулої п'ятниці, 28-го квітня по полудні, тут у приміщеннях Наукового Товариства ім. Шевченка відбулись чергові наради крайового Комітету Пам'ятника Шевченкові, на яких розглядали доповіді про перебіг акції в справі будови пам'ятника Шевченку у Вашингтоні та намічено цілий ряд нових заходів у цій акції. В нарадах взяли участь виконавчий директор Комітету Йосип Лисенко, що проводить ним, секретар Комітету д-р Ярослав Падок, скарбник Платон Сташок та референти і члени Екзекутиву: А. Ватюк, А. Драган, Вол. Душин, Г. Костюк, В. Мудрий, Ів. Палівода, д-р М. Стахів та дотеперішній директор канцелярії Комітету проф. Ів. Вовчук і новий директор канцелярії Ю. Ревай. Із перегляду доповіді акції виявляється, що місцеві Комітети Пам'ятника Шевченку існують в 51 громаді, а в інших ведуть акції Відділи УККА або місцеві Об'єднані Комітети, так що акція вже охоплює більшість громад. Із обірваної акції досі переслали до Комітету 21 тисячу доларів, що депонували в банках і гроші поступово напливають кожного дня. Крім готівки в касі Комітету вже зголошено переведені зборки на далішні десяти тисяч доларів. У дотеперішній збірковій акції на першому місці стоїть Вофало, що вже переслало до каси Комітету 4,000 доларів зборних грошей. На цих же нарадах в дальшому рішено: Поширити Екзекутивний Комітет доплатію двох нових членів — проф. Ол. Грановського, що репрезентуватиме громади Середнього Заходу, та проф. Д. Горнякєвича, що репрезентуватиме на нарадах часто переїждженого заступника голови Комітету, голову УВАН проф. Ю. Шевельова. Багато уваги приділено справі зборки фондів на пам'ятник, що з кожним днем успішніше розгортається. Для кращої організації зборки в поодинокі громади рішено подати про періодичне проголошення тих зборок, хоч кінцевий вислід зборки, з іменами усіх жертводавців та пожертвованих ними сум буде опублікований в окремі "золоті книжки" з нагоди відкриття пам'ятника. Рішено, щоб повна Екзекутивна Комітет відбудував свої наради в міру потреби, але бодай раз на два місяці, а в міжчасі, всі намічені технічні справи вирішували "мала Екзекутивна" з членів, що живуть в Нью Йорку та найближчій околиці.

ГРОМАДА В АСТОРІЇ ВШАНУВАЛА РОКОВИНУ ШЕВЧЕНКА ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ - АКАДЕМІЄЮ

Асторія, Н. Й. — Невелика, але відома із свого патріотизму і жертвенності місцева Українська Громада, організована в Об'єднанні Українсько-Американських Організацій при українській католицькій церкві Чесного Хреста, відзначила роковини Шевченка однією з найбільших імпрес у цій громаді, величавим концертом - академією, що відбулася минулої неділі, 30-го квітня по полудні, у великій і майже заповненій аудиторії школи св. Йосифа. Започатковано академію співом американського гімназиста Шевченка "Заповіту" у виконанні церковного хору під диригентурою проф. Константина Лисенка. Імпресу відкрив і нею провів П. майстер церемонії Лев А. Галан. Українську промову вголосив Ол. Дражньоский, а англійську Андрій

ПІВДЕННА АЗІЯ СТАЛА ЗНОВУ ЦЕНТРОМ СВІТОВОЇ КРИЗИ

У Вашингтоні скликано знову конференцію Крайової Ради Безпеки. — У столиці Сіаму відбулось надзвичайне засідання Ради СЕАТО

В ЛЬОСІ СТРІЛЯЮТЬ — У ВАШИНГТОНІ РАДІТЬ ІГНОРУВАННЯ КОМУНІСТАМИ МІЖНАРОДНОГО ЗАКЛИКУ ДО ПРИПИНЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ В ЛЬОСІ ВИКЛИКАЛО ПОЖАЖИ МІЖНАРОДНУ КРИЗУ, що була і з предметом багатьох зустрічей і нарад у Вашингтоні. З уваги на цю кризу президент Кеннеді перервав свій кінцево-тижневий відпочинок та вернувся до столиці, поклавши на конференцію своїх співробітників і дорадників з Крайової Ради Безпеки. Тим часом в ЛЬОСІ, як це видно на фотографії, танки льоської королівської армії поспішають на загрозений комуністами фронт.

Вашингтон. — Агресивно-імперіалістична політика Москви, прикрита назверх миролюбними заявами, довела ситуацію в південно-азійській країні ЛЬОСІ до тієї межі, що гостро актуальною стала можливість безпосередньої американської збройної інтервенції. Після кількатижневого зволікання з закликом до військового перемир'я, вперше в минулому тижні Совєтський Союз і Англія, як дві "спонсоруючі" держави Женевського договору з 1954 р., що признав був суверенність ЛЬОСІ, проголосили такий заклики. Комуністичні партії з так званого Північ ЛЬОСІ, що користуються постійно активною підтримкою з боку комуністичного Північного В'єтнаму і Москви, два дні зволікали з відповідою, врешті визначили за місце зустрічі для парламентарії — тимчасову головну квартиру комуністичних військ у Кеісінгуангу. Льоський уряд Буна Оума відмовився вислати туди своїх делегатів і замість того повідомив, що вишле їх до "лічного краю" — означеному місці. Ці делегати чекали там цілий день, але комуністи своїх парламентів не прислали. Зате вони повели нові офіційні дії на фронті, а совєтські літаки безперервно знову довозили їм всякий вивід. Завдяки цій воєнній активності комуністичних партій, зорганізованих фактично партизанської воєнної тактики, комуністи від кінця минулого року осідали самі успіхи і в останніх тижнях пішли йшли вперед, що наставла актуальною небезпека упадку теперішнього прозахідного уряду Буна Оума. Все це в королівській льоській армії, яка — хоч користується допомогою з боку ЗДА і з численнішою від комуністичних партизанів, проте не виявляє належного відпору комуністам та заломлюється у кожній спробі проти наступу. Тому у Вашингтоні ведуться гарячі наради, що діяти в цій ситуації. В неділю пополудні

Московські правителі "розчаровані" Кеннеді — загострився тон пропаганди

Москва. — Московська "Правда" з минулої п'ятниці 28 квітня виступила з догострою статтею проти політики президента Кеннеді з прозорими натяками, що Хрущов — "розчарований" у надії на угодливий курс нової американської адміністрації — рішав не забігати більше на нову конференцію "на вершинах". "Правда" висловлює найбільше обурення на відмову през. Кеннеді взагалі відповісти на другу ноту Хрущова в справі Куби з 22 квітня ц.р. Державний департамент оприлюднив у цій справі заяву, що Президент не буде продовжувати публічних дискусій з Хрущовим на базі совєтських перекручувань правди та заперечування людям (у даному випадку кубинцям) права користуватися демократичних громадських свобод. "Правда" пише в лаймовому тоні холодної війни, що през. Кеннеді плыве нову агресію проти Куби, "змовлюючись з трьома шпільками" — кол. през. Айзенгауером, Р. Ніксоном і Гаррі Труманом, які кричать, як кровожадні круки над "нещасною" Кубою. В неділю 30 квітня "Правда" виступила з другим атакою проти ЗДА, закинувши їм "гіпокрізію". У тому самому тоні виступив на прийнятті в честь румунського диктатора Георгію Делу Варшаві польський Гомулка, "ображений" завагою през. Кеннеді в його минулотижневій промові до американських журналістів, що Польща таке ж комуністичне сусідство, як і в останніх тижнях пішли йшли вперед, що наставла актуальною небезпека упадку теперішнього прозахідного уряду Буна Оума. Все це в королівській льоській армії, яка — хоч користується допомогою з боку ЗДА і з численнішою від комуністичних партизанів, проте не виявляє належного відпору комуністам та заломлюється у кожній спробі проти наступу. Тому у Вашингтоні ведуться гарячі наради, що діяти в цій ситуації. В неділю пополудні

Айхман готов зізнавати як свідок у власній обороні

Срусалим. — Д-р Роберт Серваціус, німецький оборонець Адольфа Айхмана, що його судять в Срусалимі за народодобство, dokonane у відношенні до жидівського народу за останньої світової війни, повідомив, що Айхман заявив готовість виступити також в характері свідка й відповісти на всі запити прокуратора, суддів та оборонців. Айхман дуже уважно стежить за ходом розправи та записує собі різні подробиці. Він і його оборонець стоять на становищі, що прокуратура неслухняно закидає йому ініціативу, планування, організування і виконання масового винищення жидів, бо насправді — за їх твердженням — Айхман був "лише" виконавцем наказів згори, відповідальним безпосередньо за транспорту жидівських в'язнів.

Українці Нью Йорку взяли участь в Традиційній Параді Льовальності

Нью Йорк. — В суботу 29 квітня в поплудневих годинах в Нью Йорку по П'ятій Евно відбулася традиційна вже, 14-та з черги Паради Льовальності, яку організували ветерани закордонних військ. Параду лів "великий маршал" Кармайєл де Сано, ньюйоркський демократичний провідник, і в ній взяли участь: Кардинал Френсіс Спелліан, губернатор Нелсон А. Рокефеллер, мейор міста

У СВІТІ

● Англізійський військовий міністер повідомив, що ракетні з'єднання американської армії в Західній Німеччині перевозять цю логіку на Гербердських островах недалеко берегів Шотландії свої військові вправи. Водночас повідомлено, що Англія дозволила арміям західно-німецької армії перевозити в її території військові системи заперотувати проти цього — англізій навіть не відповіли.

● Завдяки Німеччині заплачена в минулому тижні 3-єдиним Державним \$587 мільйонів на рахунок свого післявоєнного догугу. Залишилось ще заплатити \$200,370,574.

● Під час революції в Алжирі збудовані генерали хотіли кожен перемогти на свою сторону віце-адмірала Жана Марі Кервіля, команданта французької воєнної флотії на Західному

100 днів демократичного уряду — успіх у внутрішній політиці; невдачі в закордонній

Вашингтон. — 29-го квітня вполудне закінчилися 100 днів урядування демократичного президента Джона Ф. Кеннеді, який ще під час виборчої кампанії заявляв, що ті дії будуть "виришними" для його урядування, подібно як це було з першими 100 днями в урядуванні президента Ф. Д. Рузвельта в 1933 році. Є різна оцінка урядування Дж. Ф. Кеннеді, але в загальному можна погодитися в тому, що новий Президент може похвалитися успіхами в Конгресі, зате в закордонній політиці, після надійного початку, на його рахунок записані неуспіхи в

В АМЕРИЦІ

● Брат Президента генеральний прокуратор ЗДА Роберт Ф. Кеннеді, промовляючи на зборках товариства допомоги фізично пораненим особам, заявив, що і його брат Джон Ф. Кеннеді і покійний президент Ф. Д. Рузвельт, можливо, не були б стали президентами ЗДА, якби не були фізично пошкоджені. Рузвельт терпів на поліі і внаслідок того був частково спаралізований, а Джон Ф. Кеннеді був важко поранений під час другої світової війни, коли японський корабель знищив був той моторний човен, яким командував на Північії.

● Сестра Президента пані Сарджент Шрайвер передала чек на \$225,000 Вісванісному університету, який заведе фонд для ініціативи спаралізованих і молодшого, Президентів, і братів, який згинув як летун під час другої світової війни. Цей фонд досліджує умови улюблених людей та їм допомагає стати нормальними. Фондация ім. Джозефа П. Кеннеді молодшого впроваджує 9-ох років дістала фондів на суму \$13-ох мільйонів.

● Бюджетна Рада при місцевій управі Нью Йорку вважала новий бюджет на 1962-й рік в сумі \$2,541,905,836.

● Поліція в місті Кембридж, Масс., за допомогою слізних газів розігнала 2,000 студентів, які протестували проти того, що їхні дипломи надруковані англійською, а не латинською мовою, як це було під час 325-річної історії Гарвардського університету. Президент університету наказав друкувати англійські дипломи для деяких факультетів, студиентів яких не складають екзаменів із латини.

● Американська Експрес Компанія перебралася, що цього року кодо 800,000 американських туристів відбудуть на вакації до Європи, що буде на 25,000 більше, як в 1960-му році. До Лондону і Парижу має виїхати по 500,000 американців, а з інших міст найбільше туристів із ЗДА відвідають такі міста, як Рим, Мадрид, Венеція, Неаполь, Флоренція, Цюрих і Брюссель. В минулому році до 30-го червня 278,655 європейців відвідали були ЗДА.

● Робітничка спілка крапців заявила, що вона відкликала заповіджений бойкот японських текстильних матеріалів, який має початися 1-го травня ц.р. Це сталося на просьбу президента Кеннеді, який казав, що цей бойкот не є в інтересі ЗДА.

ЛМКлюб в Нью Йорку влаштував Вечір Шевченковій малярської і поетичної творчості

Нью Йорк. — Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку в суботу 29-го квітня в залі джуніор гаіскулу при Авелі в Нью Йорку влаштував Вечір, присвячений творчості Тараса Шевченка, як маляра і поета. В першій частині проф. А. Малюта давав пояснення до обложки п. Шевченка, які висвітлювали пані Рженецька. В другій частині пані Л. Крушельницька декламувала в а. "Сон", І. Гірняк виконав декламації "Кавказ" та "Іржавець", а О. Кіріченко-Шуган "У тієї Катерини...". На вулиці не весело! О. Стецуря відспівав "Ой чого ти почорніло", "Реве та стогне", "Милують діти" і "Зацвіла в долині". Пані М. Кокольська-Кобеля виконала сольо "Ахби зустрілись ми знову", "Радуюся, ниво несподівано" та "Армію Ганни з опери Найминач" муз. М. Вериківського. М. Полюк відчитав новелу "Стежка". На закінчення відбулася репродукція записаної на тасьму оповідання про перенесення Т. Шевченка з Петербургу на Україну. Автор Ю. Лавриненко назвав це "Епопеєю", і П. крім автора, виконали М. Герус, А. Комаров, пані Г. Клим і п. Р. Стецуря. Звукове оформлення звукозаписної студії УТА. В. Змії і Я. Недільський. Відкрив цей Вечір проф. С. Литвиненко, який дякував всім, що причинилися до влаштування імпреси. На сцені висів портрет Т. Шевченка роботи Людмили Морозової.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Айхманів було і є більше

Хоч спершу совєтський астронавт, потім кубинська історія і врешті революція в Альжирі пригладували своїм розголосом еруськимський судовий процес проти нацистського злочинця Адольфа Айхмана, проте цей процес такий велика подія. Зібравши величезний матеріал про мартирологію єврейського народу за часів 12-річного панування Гітлера, особливо за 6-річний період другої світової війни, уряд Ізраїлю виступив перед цілим світом і перед історією з актом обвинувачення проти винуватця цієї трагедії. Формально судова розправа велеться проти Адольфа Айхмана, що його прокуратор і весь єврейський народ вважають за головного планувальника й організатора „остаточної розв'язки“ єврейської проблеми масовим народоубивством. Фактично Ізраїль і весь єврейський народ мобілізують цим процесом світову опінію проти антисемітизму, як емоційного руху, що, співпадаючи на расово-релігійній нетолеранції, приводив утворював двох тисяч років до численних кривавих вбивств.

Очевидно, що кожний народ, кожна країна діє в першу чергу на власну користь, по лінії власних інтересів. Ізраїль використовує процес Айхмана для мобілізації міжнародної публічної опінії на користь жидів і їх молоді держави, тавруючи нацистських воєнних злочинців, як убивників мільйонів невинних жидів. Але кожному нежидові, що стежить за звітами з єрусалимської судової зали, при найбільшому співчутті до трагедії єврейського народу, мусить раз-у-раз приходити на думку: чи Айхман одиницький злочинець і чи жиди однієї жертви? Чи крім жидів ніякий інший народ не був упродовж єврейської історії предметом імперіалістичних нападів, супроводжених актами народоубивства? Чи за нашої епохи і на наших очах не було ніякого народоубивства, як тільки нацистське у відношенні до жидів?

Поминаючи жорстокості з старих часів, особливо середньовіччя, що, наприклад, у кривавій Бартоломейській ночі простяглося в такій культурній країні, як Франція, аж до 1572 року, — поминаючи здичавіння, що проявлялося в доволітих війнах, як ось у 30-річній війні 1618-1648 рр., говоримо тільки про найновіші часи. Від часів Джингіс-хана й Атилли „бича Божого“ не було в історії світу такого жорстокого явища в розумінні масового винищення людей, як комунізм — спершу в російсько-більшевицькому, а потім в китайському виданні. Гітлер винищив шість мільйонів жидів, очамішавши від божовільної теорії про конечність збереження чистоти раси, яку ніби зазначують і німеччини жиди. Але скільки мільйонів невинних людей винищили большевики в ім'я збереження своєї влади, влади мізерної меншини над величезною більшістю населення колишньої царської імперії? Скільки мільйонів китайців загинуло в добу завоєвницького походу комуністів і закріпощення влади Мао Тсе-тунга? І це не були „громадянські війни“, в яких дії сторони мають шанси на перемогу. Це було плянове народоубивство: стосоване у відношенні до українців організованим голодом, у відношенні до надволажницьких німців і кримських татар, до тибетців та малярів масовим винищенням.

На процесі Айхмана фаховий жидівсько-американський учений стверджував, що подати докладну статистику вбитих за часів Гітлера жидів неможливо, бо тодішні володарі поницили більшість документарного матеріалу. Тим легше можна зрозуміти відсутність докладної статистики жертв большевицького й комуністичного терору. Але за одні десятиліття 1929-39 на території Совєтського Союзу загинуло кругло 36 мільйонів осіб — у десятиріччя кривавої бойової війни, організованого злочинного партійного кліно і зверненого проти дійсних та здогаданих її противників, проти класу, верств і цілих народів, що ніби-

то стояли на шляху до закріплення влади тієї класу.

І цей кривавий процес ще далеко не припинився. На маленькій Кубі за півтора року розстріляно 700 осіб. У Південному В'єтнамі нараховують від часу „замірення“ в Женевській конференції 1954 року кругло 85.000 осіб, вбитих із засідки чи в різних під час сну по хатах насильниками з Північного В'єтнаму загони терористів.

Покищо всі ті злочини минаються безкарно. Планувальники, організатори й виконавці тих масових злочинів мають владу, тероризують народи і цинічно говорять про міжнародну мораль. Приїде, однак, час, коли й вони засудять на лави оскаржених. Але поки це станеться, треба пам'ятати, що Айхманів було і є більше.

Відповідальність преси

Президент Джон Ф. Кеннеді, промовляючи минулого четверга, 28-го квітня, на прийнятті Бюра оголошення Асоціації видавців американських газет, закликав пресу добровільно співпрацювати з урядом і не публікувати вісток та матеріалів, що допомагають ворогам З'єднених Держав у теперішній холодній війні, подібно, як це було під час останньої гарячої війни. На спрва заборони одну з найбільш суттєвих і підставних справ американської демократії та її волі, тож не дивно, що йі з цієї нагоди й преса віддала максимальну увагу.

Як відомо, президент Рузвельт у своїй промові до Конгресу 6-го червня 1941-го року з'ясував чотири основні свободи, і між ними, як першу, назвав „свободу слова і словесу всюди в світі“. Також батько американської преси Бенджамін Френклін колись стверджує, що наймудріший народ — це народ найліпше поінформований, і тепер, як і в минулому, в Америці є „самональною правдою“, що абсолютна свобода слова преси і взагалі слова та вислову є підставою демократії і основною гарантією її волі. Америка — це не єдина країна, в якій немає жадного пресового закону, за винятком того, що жадна сила не може газети заборонити надрукувати те, що вона вважає за відповідне, але також за все надруковане вона відповідає перед законом, перед своїм власним сумлінням та перед народом, якому вона повинна служити.

Коли ж у часів війни, гарячої чи холодної, в обстановці національної загрози виникає необхідність добровільного обмеження тієї необмеженої законом та цензором свободи преси, що знову ж створює загрозу для демократичної системи — тоді на пресу спадає подвійна відповідальність: за те, щоб з „водою не вилити дитини“, щоб рати безпеки нації не порушити її безпеки, безпеки її волі, на сторожі якої стоїть преса. В таких часах пресі приходить постійно перебувати між Сциллой і Харією, постійно йти вузькою стежкою між двома відповідальностями: не давати ворогові важливих для оборони інформацій, з одного боку, і якнайширше інформувати народ — з другого. Переступлення одної або другої межі може мати фатальні наслідки, а збереження тієї „золотої середини“ вимагає максимальної уважливості, відповідальності та мудрості.

Ідеальною розв'язкою ніколи не можна досягнути. Не можна її досягнути вже хоч би тому, що між працівниками преси є різні люди, як різною є й сама американська преса, яка включає в себе навіть „прогресивну“ — агентурну. Але минулий досвід у великій мірі виправдав те довір'я, що його виявляють пресі як відповідальній за долю і безпеку країни уряд, який закликає пресу до добровільної співпраці для збереження важливих для оборони тасмич, так і народ, який вимагає від преси якнайповнішої і якнайвіршої інформаційної служби. Визнається з одного й другого суперечного обов'язку — це й є та велика відповідальність, яка поклається на пресу в теперішніх обставинах.

воду дуже жаліти. Наші члени були активними деінде, і наше громадське життя на тому в загальному не пострадило.

Громадський інтерес Товариства не кінчався на вузьких межах свого товариства. Всі важливі загальні громадські акції знаходили в них живий відгук. Ось висипав Товариство славне щорічне своїх постійних, а нерідко спеціальних делегатів на ширші народні акції та до всіх народних організацій. Вислелення самих назв тих акцій та установ дало б загальний нарис історії нашого громадського життя за останні чотири десятиліття в Америці. Ось ідуть посланці Відділу на збори Центрального Комітету Українських Національних Товариств в Нью-Йорку, яке утворилося 27-го грудня 1930 р. і членом якого став Відділ в 1931 році. Ця центральна заступила раніший Союз Українських Народних Товариств міста Нью-Йорку, яке постоало було 31-го травня 1924-го року. Ось в тому самому році Відділ разом з іншими місцевими організаціями заходиться коло будови української радіостанції, що її спонзорувала Центральний Комітет при допомозі інших місцевих організацій. І товариство і члени декілька разів складають пожертви на цю потрібну ціль. Ось в пізнішому 1937 р. вибирає Товариство делегата на збори в справі набуття Народного Дому в Нью-Йорку. А в два роки пізніше допомагає в улаштуванні величозного Шевченківського концерту у 125-річчя найбільшого українця і патрона УНСОУ, який чомусь відбувся, як записано в хроніці, аж 5-го листопада 1939 року. На наступних зборах 11-го того місяця члени нарікали, що на тому святі було мало нашої молоді, зокрема українців із „вистегаду“. І знайшли, як Бог приказав, виправдання для цього: погану погоду. Скільки разів ця клята погода ставала нам у пригоді,

ПАТРІАРХ ПІД ЗОРЕЮ... КРЕМЛЯ

У посланні, адресованому в грудні минулого року сам Світовій Раді Церков, голова патріарх Алексій вибрався „Русської Православної Церкви“, московський патріарх Алексій, висловив свою „вельмикавішу“ згоду на прийняття очолюваної ним Церкви в ряди членів загданої Ради Церков, яка під сучасну пору об'єднала 176 протестантських і православних груп. Про це сповістив „і великим задоволенням“ голова 90-членного центрального комітету загданої Ради і президент Об'єднаної Лютеранської Церкви в Америці свящ. д-р Френклін Кларк Фрай у четвер 27-го квітня на річному засіданні Американської Конференції в справах Світової Ради Церков, що відбулася минулого тижня в Бок Гілді Фолсі, у Пенсильванії. Це повідомлення прийняла „дівлязюм“ більшість присутніх на тому засіданні церковних провідників. Формальне прийняття „Русської Православної Церкви“ в члени Світової Ради Церков має відбутися на Третій світовій асамблеї загданої Ради, що збереться в листопаді цього року в Нью-Делі, в Індії. Як можна судити з дотеперішнього ставлення більшості провідників цієї ради до очолюваної патріархом Алексієм совєтської „Православної Церкви“, великого спротиву справі цього прийняття не було, не вважаючи на те, що проти цього протестували й протестують представники українських і євангелічних і православних Церков. Приступленням „Русської Православної Церкви“ до Світової Ради Церков закінчується довгий період заходів у тому напрямку, започаткованих проходами протестантських Церков ще в 1946 році і навіть відкритих дуже категорично конференцією московських православних єпископів, що відбулася в липні 1948р. в Москві, мовляв, паніні у Світовій Раді Церков „політичні тенденції“ не дозволяють „Русській Православній Церкві“ виходити в її склад. Не вважаючи на це негативне початкове становище, таліші заходи Світової Ради Церков для об'єднання з Русською Православною Церквою в дує „єкуменічного братерства“ продовжувалися як то в формі обміну листами, чи безпосередніх відвідин і зустрічей. У висліді вони привели бумажно до зміни в ставленні московського патріархату і до його раптової готовності увести „Русську Православну Церкву“ в Світову Радю Церков.

Насправді рішення подиктоване не бажанням „становлення взаємного зрозуміння між розділеними християнами і поглиблення загального братерства, любови і миру між народами на основі євангелі“, як пише тепер у своєму посланні патріарх Алексій, але цілком конкретними вимогами совєтської політики, заступленою особливим після того, як Католицька Церква запланиувала відбутися своїй Всесвітній Собор у 1962 році в Римі. Щоб не допустити до запропонованого цим Собором порозуміння християнських церков „в дує єкуменічного братерства“, комуністична Москва вирішила за початкувати широку протидію. З тією метою представники московського патріархату взяли участь, як обсерватори в 13-ій Сесії Центрального Комітету Світової Ради Церков, що відбулася в серпні 1960 року в Шотландії, а

коли прихилилося знайти якусь „невистку“, щоб на неї зіпнути свою вину. А там далі бере Товариство участь у зборах Демократичного Клубу, у посвяченні „пам'ятника українським героям, що впали у війні“, яке мало відбутися 13-го листопада 1942 р. на Томкінс сквері. Два роки пізніше нова згадка про пам'ятник героїв, які впали у світовій війні, на розі Другої Евію й 10 вулиці, чергується із щораз новими закликами купувати шері Народного Дому чи складати пожертви на Український Червоний Хрест, або брати участь у щораз нових пінінках та балах, влаштуваних на загальні цілі. Імпери переплітаються з ухвалами про щораз нові датки на найрізноманітніші цілі, від допомоги бідним, підмоги скитальцям до купна Єнциклопедії Українознавства і датку на Дім Культури Наукового Тов-а ім. Шевченка в Нью-Йорку та Музей - Архів Української Вільної Академії Наук — цих нових установ та нових акцій, що їх до давніх даток щедро рукою нові іммігранти й нові члени нашого патріотичного Відділу. Хоч більшість їх уже не чули про Лівинці, всі вони з серцем перейняли лічильні традиції щедрих жертвенності на національні цілі при типовій селянській скупості для себе самого.

Товариство було також від ранніх років своєї молодості до теперішнього зрілого віку постійною опорою загальних громадських центральних установ. Важно його членом всіх центральних об'єднань українців Америки, від УНСОУ, як найбільшого і найстаршого, до таких відомих і заслужених „громадських централів“, як Народне Об'єднання Українських Організацій в ЗДА, на П'ятий Конгрес якого восени 1930 р. вислано одного, а на Конгрес в 1937 р. послано аж двох делегатів Відділу. Також при народженні Українського

Ів. Вовчук

3 ДОКУМЕНТИВ УЧОРАШНЬОГО

Що центр нинішнього напруження в світі пересунувся на південь і на схід, здається, ніхто не заперечує. А років два-три тому це дискутували над цим питанням. Це не значить, що від територіального переміщення центру змінилась суть напруження. Ні, вона незмінна.

Захід борониться від агресивного москвізму — СССР, що приховує своє лице за світовим комунізмом. Багато писалося й пишеться про слабість і пасивність цієї оборони. У своїх мемуарах, вибраних у двох томах, президент Франції генерал де Голь подає багато фактичного матеріалу, який допомагає в аналізі сучасних заплутаних подій. Автор навісвітнює роль сильних мужів-лемождів, зокрема В. Черчілла, що творили сьогоднішній день. Частина цих мемуарів з перекладом на російську мову вмістив совєтський журнал „Міжнародна Життя“ (ч. 3 і 4). Закінчуються вони, так: „Шоло майбутнього не має сумніву, що заворушення, іспіровані на Близькому Сході нашими (французькими — ред.) союзниками, обернуться проти народів і його учнів“. Автор має на увазі Черчілла і тих, що у війні творили нинішній мир і за великопротірною концепцією, без огляду на завтра, атомізували духово Європу. Ось кілька уривків із спогадів де Голя:

Отже, капітуляція Німеччини з тепер тільки формальність. Але цієї формальності треба було додержатися. Ще до смерті Гітлера Герінг, якого він призначив своїм наступни-

ПЕРЕСІЧНА АМЕРИКАНСЬКА РОДИНА

Усім відомо, що „пересічної родини“ або „пересічного діла“ немає, але для тих, хто любить пересічні числа й пересічні дані, декілька їх подіємо:

Наприклад: одного пересічного діла одружуються коло 4.000 пар. Пересічний вік молодого — 22 роки, молодий — на два роки менше.

Зважаючи на те, що молоді подружжя потребують грошей на меблі чи на авто (або просто хоче відкласти гроші на майбутнє), пересічна колода дружини продовжує працювати й після шлюбу.

У наш час авто, здається, стоїть на першому місці: пересічна пара звичайно купує авто на початку свого родинного життя. Статистика показує, що уживане авто купують здебільшого молоді подружжя у віці між 18 і 24 роками. Для покупців нових авт звичайний вік — між 35 і 44 роками.

Серйозніші справи, як ось купівля дому та меблів, звичайно відкладається на майбутнє — приблизно на два-три роки по шлюбі. Більшість молоді люди купують, коли грошова родина досягає 25 років. Тоді ж молоді пара починає купувати меблі та всякі інші речі.

Приблизно через два роки по шлюбі пересічна дружина дарує своєму чоловікові сина чи дочку (число синів трохи перевищує число дочок). Якщо у них родиться друга дитина, то це був пересічно

коли прихилилося знайти якусь „невистку“, щоб на неї зіпнути свою вину. А там далі бере Товариство участь у зборах Демократичного Клубу, у посвяченні „пам'ятника українським героям, що впали у війні“, яке мало відбутися 13-го листопада 1942 р. на Томкінс сквері. Два роки пізніше нова згадка про пам'ятник героїв, які впали у світовій війні, на розі Другої Евію й 10 вулиці, чергується із щораз новими закликами купувати шері Народного Дому чи складати пожертви на Український Червоний Хрест, або брати участь у щораз нових пінінках та балах, влаштуваних на загальні цілі. Імпери переплітаються з ухвалами про щораз нові датки на найрізноманітніші цілі, від допомоги бідним, підмоги скитальцям до купна Єнциклопедії Українознавства і датку на Дім Культури Наукового Тов-а ім. Шевченка в Нью-Йорку та Музей - Архів Української Вільної Академії Наук — цих нових установ та нових акцій, що їх до давніх даток щедро рукою нові іммігранти й нові члени нашого патріотичного Відділу. Хоч більшість їх уже не чули про Лівинці, всі вони з серцем перейняли лічильні традиції щедрих жертвенності на національні цілі при типовій селянській скупості для себе самого.

Товариство було також від ранніх років своєї молодості до теперішнього зрілого віку постійною опорою загальних громадських центральних установ. Важно його членом всіх центральних об'єднань українців Америки, від УНСОУ, як найбільшого і найстаршого, до таких відомих і заслужених „громадських централів“, як Народне Об'єднання Українських Організацій в ЗДА, на П'ятий Конгрес якого восени 1930 р. вислано одного, а на Конгрес в 1937 р. послано аж двох делегатів Відділу. Також при народженні Українського

ПІСЛЯ ПОВОРОТУ АДЕНАУЕРА

Німеччина. — Голова уряду Німецької Федеральної Республіки д-р Конрад Аденауер, вернувшись із своєї дев'ятої подорожі до З'єднених Держав Америки, виступив у парламенті з промовою про виледі своїх розмов з президентом Кеннеді та іншими достойниками у Вашингтоні.

Як відомо, під час президентських виборів у ЗДА Аденауер хотів перемогти Республіканську партію, бо побоювався, що нова адміністрація піде на „тиглі замирення“ з Москвою коштом Німеччини; знав: уряд комуністичної Східної Німеччини, пожертвує Берліг і поставить перешкоди для зміцнення армії Західної Німеччини. Але вже подорож посади Аденауера в Брандта до ЗДА в лютому ч. р. показала, що президент Кеннеді зовсім не збирається робити будь-яких подарунків Хрущову за „коекзистенцію“. Аденауер міг також переконатися, що нова адміністрація в ЗДА не має ніяких ілюзій щодо миролюбності комуністичних вождів і всіма заходами охороняти свободу країни, що не попаде в ярмо большевицької диктатури. Ці свої враження від розмов у ЗДА переказав Аденауер парламентові в Бонні 21-го квітня. Він зазначив, що бажанням американського уряду лишається зміцнення до теперішнього збройства всіх країн, приналежних до НАТО, і забезпечення їх атомовою зброєю.

Представник опозиції в ої партії в парламенті соціал-демократ Е. Олленгауер у своїй промові після звідомлення прем'єра ствердив, що між його партією і партією Аденауера немає різниці в оцінці міжнародної ситуації і завдань німецької політики. І тому він запропонував виробити спільну платформу міжнародної політики Західної Німеччини. Аденауер на цю пропозицію не дав відповіді. Однак, урядова партія у своїй пресі і в промовах інших провідників стверджує, що успіх Аденауера в Вашингтоні показав правильність його до теперішньої політики. Аденауер від 1945 р. твердо тримався союзу з західними державами, особливо з Америкою, і є рішучим противником планів частини провідників німецької соціал-демократії „нестворювати“ Німеччину, щоб таким чином досягнути згоди Москви на злуку її розділених територій. Очевидно, партія прем'єра Аденауера використала свій політичний успіх в майбутніх виборах до парламенту, призначених на 13 вересня ч.р.

Треба зазначити, що проблема збройної Західної Німеччини атомовими бомбами має тепер до певної міри теоретичне значення. „Тактична“ атомова зброя такого розміру, як була вжита в 1945 р. в Японії (такі бомби мас одержати німецька армія), не можуть мати рішальної ролі у воєнних діях. Це виразно сказав Хрущов Волтерові Лінпманові у Сочі на Кавказі: Москва, в разі війни, відразу кине на противника бомби найбільшого калібру. Але Хрущов проти будь-якого збройного Західної Німеччини. Він вважає, що „гітлерівські генерали“ можуть спровокувати загальну війну, якщо будуть мати атомові бомби.

Сп'ялілі перемоги творці сучасного миру не стримали почуття помсти: поділили Німеччину, і після того поділи країні і народів став формулою політичної „справедливості“. І та немудра диявольська формула двосни мститися на народах за своїм і продумані гріхи „великих“ політичних землемірів великопротірною укладу світу.

Конгресового Комітету 15-го березня 1940 р. було представлене наше Т-во двома делегатами. На зборах 20-го січня того року, вибравши делегата на Конгрес, доручено їм домагатися висилки комісії до рідного краю для „провірки життя народу“. З приходом нових членів наші центральні УККА та ЗУАДК здобувають у наших Товаристві не тільки постійних членів, але й постійних жертводавців. Делегати Відділу беруть участь в конвенціях ЗУАДК-у та Конгресах УККА.

Жертвенність Товариства не обмежувалася тільки до українських акцій. По кількох сотнях протоколів: розспаді щедрих вістків про не менш щедрих датки на різні американські патріотичні цілі, а в часі війни Товариство з серцем займалося розпродажем державних бондів і само інвестувало в них все своє майно. Закуплений американський прапор, про що вже була згадка, був наявним виявом лояльності до Америки цих українських селян, які в своїй більшості були зовсім свіжими американськими громадянами, або ними стали пізніше. Без довгих дискусій та зайвих теоретизувань вони знайшли золотий шлях погодження ніколи не жаринної любові до рідного краю з нічим не захищеною лояльністю до гостинного краю, який дав їм те, чого вдома не могли.

(Закінчення на стор. 4-й.)

Ярослав Падох

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(У соропітці нью-йоркської „Свободи“ 194-го Відділу УНС)

(15)

І потім зустрічався потати про помітний інтерес членів до культурних справ. Дуже змінився він після прибуття нових членів під кінець соропових років і на початках п'ятидесятих. Доводилося чергуватися за доповідями, святючі вечори за вечорами. Від прем'єра Карпатської України Ю. Ревая до кол. редактора „Діла“ І. Кедрина-Рудницького й нового Скороводи, мандрівного філософа д-ра М. Шлемкевича, від полк. армії УНР М. Рибачука до інспектора народних шкіл в Горішній І. Василенка чи директора Центробанку пок. І. Ольхового, який широким і блискучим вахлар доповідав та тем доповідів. Святючі вечори по пошану Т. Шевченка, Ів. Франка поперезували речені збори членів Товариства. Але коли згодом зорганізувалися в Нью-Йорку знаменитий театр, декілька добрих хорів, які кілька разів на тиждень забирали Товариству найактивніших членів, коли утворився Літературно-Мистецький Клуб, Пласт і інші організації, чи жива й широко закресна культура діяльність значно підпала. Та нам не приходилося з того при-

Міннесота в поклони Тарасові Шевченкові

Хор „Дніпро” в Міннеаполісі, Мінн.

Намічене численними імпрезами святкування 100-ліття смерті Тараса Шевченка на терені Твинсінті почалося в лютому викладами проф. Віктора Доманіцького. В день смерті Поета 10-го березня, відслужено вранішню Соборну Панахиду в церкві православної парафії св. Михайла, в со- служінні наших священиків: митр. прот. д-ра Володимира Левицького, прот. Андрія Кіста, прот. Василя Уманця, прот. Миколая Антохія й о. Миколая Ярмолівця та про- тодіякона Миколая Поліщука. Гарно співав хор св. Михайла під кер. протодіякона Юрія Корсуна. Представники майже всіх наших організацій та численні гості взяли участь в Панахиді. По середині стояла символічна могила з портретом Шевченка. Діти Ріаной Школи св. Михайла асистували обклади могили, до співікання в рудях, о. Левицький виголосив слово: Дух Шевченка — це Дух Вільної й Непокореної України!

Першим імпозантним виступом перед широкою публікою був гарний Концерт хору „Дніпро” в залі ІМКА, в неділю 12-го березня. На змичці, біля цього допону, читачі побачуть красу й гордість українських соборницьких змагань Твинсінті. Оце вершні, в нових національних костюмах, пошитих по вказівках мистецької комісії під керівництвом заслуженого мистця Олександра Булавського, хор „Дніпро” представив у своїй силі і

в хорі. Ми — Дніпровці віримо твердо, що вони приймуть до соборницького й репрезентативного хору „Дніпро”.

Автор до диригента хору о. Микола Бриня: Що заставило вас обняти диригентуру хору „Дніпро”, і то безкорисно? Диригент: Безмежна любов до рідної пісні, цієї немирної сили українського народу. Маючи досвід і належні кваліфікації — (це вже додаток автора) — я побачив на одному з візів Державності щире бажання моїх 26 співачок, зібраних доривочно, з усіх сторін на один виступ, — створити хор, який заграв би сильно, могутньо, як наш рідний Батько-Дніпро. Наші зусилля тривають вже третій рік, і вони не даремні, бо нестримно росте наш хор, і я вірю в наші даліші успіхи. А вони — не мої, а хору „Дніпро”.

Автор: Якими ресурсами хорового матеріалу розпоряджаєтесь, і які плани майбутнього?

Диригент: Вже сьогодні хор має 61 члена. Практика показує, як успішно молодіші співачки підтягуються біля старших, досвідчених. Оці молодіші співачки, й дають ще більшу надію. На мою мрію є, щоб до хору ввійшли нові співачки. А наші плани допомогти відвідувати 100-ліття смерті Шевченка, й наступні виступи. Хор „Дніпро” має вже запрошення виступити на сценах трьох американських коледжів. В цей репертуар ввійдуть українські обрядові й народні пісні, а й американські вибори.

Хор весни відсвяткує 40-ліття смерті Миколи Леонтовича, нашого композитора, за- мордованого 23-го січня 1921 р. більшовицьким агентом в батьківському домі. Художня рада намітила в програмі 38 пісень композитора.

Ювілейний Концерт хору „Дніпро” був дійсно Шевченківським, бо ж на 19 тонок програми — 14 — це твори Поета або Імня присвячені. Правильно поступили Ювілейний Комітет, під керівництвом п. Василя Домбро в сь кого, культурного й доленого го- лови відділу УКАА, та проф. Олександра Костюк, що вложив ланку „працю” в оці свідчення, аміло даючи свої досвідчені поради, коли уложив таку програму, Мистецьке оформлення сцени це пра- ця п. Булавського.

Свято відкрив проф. Олександр Костюк, подаючи цілісний програмний Шевченківський свідчення. Говорив про великий вплив Шевченка на дух українських борців за волю й державність. Закохана нашої репрезентативної, Американський Конгресс зайняв корисне становище до Шевченківських свідчень, призна- чив площу під будову пам'ятника у Вашингтоні: тепер за нами всіма слово — дати більш покерти на його будову. Для Твинсінті призна- чена квота \$7,000, збірка вже розпочалася по організаціях і церквах. Православна пара- фія св. Михайла збирала в церкві на початок \$70.

Програму почав хор „Запо- вітом”. Жалюбний марш, слова Лесі Українки, музика Мико- ла Лисенка, — живе чарівно, поважно, з повним почуванням смутку, що сьогодні по- кривав нашу поневолену

Батьківщину Україну. Согра- ни відважно опановують ви- сокі позиції, а й вторують ме- лодійно міцні басы. Добре аккомпанював п. Ричард Зго- дава, що часто виступав на наших імпрезах. Вже тут від- чутно, що диригент опановує спі- ваки і вміє їх авесь час три- мати в належних позиціях. — На закінчення першої части- ни програми йшла пісня-кан- тата „Умер Поет”, слова Во- лодимира Самійленка, музика Миколи Лисенка, з баритон- ним солом Михайла Дани- ленка. Надійний співак пре- зентується добре, готовий ро- бити ще кращі успіхи.

Другу частину Концерту за- чав молоденський бандурист- аматор Тарас Михайлович. Грав він Григорія Кітасого „Зішов місяць”, мелодійно, спокійно, з любов'ю. Дивля- чись на цього високого, тон- кого хлопця, — насупався думка — побажання, щоб він започаткував в Твинсінті Ка- пелю Молодих Бандуристів.

Тут аж проситися зробити прилюдний запит до наших відомих професорів — музик, що масово діють в Нью-Йорку, Ньюарку й Філадельфії, то- пильні по кілька в класах одного інструменту, але не відважуються осісти в Твин- сінті, що має понад одну сотню таких музикальних дітей, які грають і вчать по чужих школах! Моя віденська зна- йомка Дарія Гордінська — Ка- ранович, що 3 роки тому дала свій чарівний концерт в Мін- неаполісі, також не відважу- лася на запрошення. Музич- ний Інститут ім. Миколи Ле- онтовича міг би розгорнутися в Твинсінті.

Баритон — солом Михайло Даниленко співав два шеде- ви безсмертного Миколи Ли- сенка, до слів Поета, „Реве та стоїть”, і „Мені однаково”.

Співав Даниленко з поштов- ном, опановуючи належно важкі позиції. За це публіка нагоро- дила його гучними оплесками.

Як третю точку грала пан- ючка Оксана Менжега Ветто- вена Рондо in C. Мистецька група, повна чуття й вміня, ви- конала з любов'ю до музики, бо ж наша поваженна Окса- на — відома з гарних ви- ступів на інших імпрезах.

Коли в програмі Концерту ми прочитали, що співачку му- зики Шевченківської „Тополі”, і що мають декламувати Оля- га Остапчук, а співацько со- прано — солом Оксана Бриня, то цілі точки програми гості ви- жидали з зацікавленням. І не помилились. Майстерний до- бір уривків і виступувала Глибким альтом п. Оляга Остапчук, милозвучно, авіло, поважно. Йй впадала співуче, душа Міннеаполісу п. Оксана Бриня, своїм могутнім, висо- ким сопраном, що особливо красується у заламах високих позицій, і приводить перед за- слуханими у ч а с и к а м и — гірку до дійсності нещасної лю- бові української дівчини, якої „милій пішов тай загинув”. А Оксана вміє показати, що во- на вміє. За це публіка наго- родила могутніми оплесками оці точку програми.

На закінчення другої части- ни програми пописав наш відомий майстер — скрипаль Іван Денис „Велеті” присвя- чена Тарасові Шевченкові і „Сонце заходить”, — музика Лисенка, та Рондіно Крайсе- ра, — це одна в'язанка глибо- кого знання — мистецтва Де-

Академія в 100-річчя смерті Т. Шевченка в Омага, Небраска

Зліва в першому ряді: Леся Івасик, Стефан Багрий, Марія Дуган, Юлія Клячинська, Ярослава Клока, Ярослава Продивус. — В другому ряді стоїть: п-ні Ярослава Продивус і п. Ігор Івасик, учителі українського танку.

В Омага, Небраска, Об'єдна- ний Комітет — (Українсько- Американська Католічка Громада, Тов. Карпати, Відділ 356 УНСОУ, Відділ 117 Про- видіння ім. Шевченківського, Відділ Організації Оборони Чоти- рьох Свобод України, Осередок Спілки Української Молоді, Школа суботня Українознав- ства, Братство Святого Імени) 17 березня скликав спільне засідання представників існую- чих організацій в Омага, та обрано Комітет Пам'ятника Шевченкові На голову Комі- тету обрано п. Олександра Про- дивуса. Зараз на спільному засі- данні організації члени уп- рав декларували \$500 на по-

будову Пам'ятника Шевчен- кові у Вашингтоні. Рішено не- гайно приступити до пере- ведення збірки поміж украї- нцями. 19-го березня Український Комітет Пам'ятника Шевчен- кові в Омага вшанував па- м'ять Тараса Шевченка у сто- річчя його смерті ювілейним концертом, що його влашту- вав окремий Шевченківський Комітет під проводом п. Олек- сандра Продивуса. На програму Концерту, що його започатку- вано американським гимном, який відіграли на скрипці п. Дмитро Грисю і Юліан Кля- чинський на акордіоні. Вступ- не слово та привітання деле- гації від литовської і лотись- вилоскої Олександра Продивуса.

Бурхливими оплесками вітали промову президента Б. Суль- скиса від Литовської Громади, який підкреслив приязнь до українців. Литовський народ знає добре, що був Шевчен- ко, що спільно з усіма понево- леними народами боровся за волю. Клонімо голови в по- шані в снотні роковини смерті Поета — Героя всіх поневоле- них націй. Президент Арведс Віновскіс від лотиських зложив гратуляції українському на- роду за великого сина Укра- їни, який проповідував і пи- сав твори про визволення всіх народів з московського терору. Реферат виголосив М. Го- шуляк, реферат англійсько- мовою виголосив Стефан Багрий. Збірку декламацію ма- ли шкільні діти. Маволінова Орестра під проводом п. М. Івасика відіграла „Залпів”, Національні танки відтанцю- вала танцювальна група під проводом п-ні Ярослава Про- дивус і п. Ігор Івасика — Ко- лумбійку, Аркан, Козачок По- дільський, Гопак.

В другу частину Концерту входили декламації англійсь- кою мовою Ігор Івасика. Жіноче тріо Стефанія Воро- бець, Євгенія Грисюва, Ма- рія Клячинська відспівало „Садок вишневий” і „Від си- нього Дону”. Декламацію „Кобзарів” дала п-ні Марія Клячинська. Тенорове солом п. Теодора Ткачиншия „У гаю, гаю”, „Ой гляню я, подивлю- ся”, „Гамалії” виконав гурток мі- шаного хору і декламатор п. І. Воробець.

Інцензіацію „Гамалії” уло- жила п-ні Стефанія Акчулова. Виконавали О. Продивус і Т. Ткачиншия, п-ні Марія Кля- чинська, Невільнички грали п. В. Мияк, М. Гомуляк, А. Дуган, І. Івасик, Г. Ткачук, М. Воробець, М. Івасик та два

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІД РЕДАКЦІЇ: „Свобода”

з уваги на обслуговування кіль- кості наших громад і читачів та на обмежений об'єм, має по- стійно працювати в своєчасному використуванні дописів та ві- сток з життя наших громад, зо- крема під час різних сезонів збільшеної громадської актив- ності. Тим то в цих сезонах вона має постійні залеглості, що ані не сприяє нашому роз- витку, ані не виконує тієї служ- би, якої читачі можуть від га- зети очікувати. Не маючи мо- жливостями збільшити об'єму газети, що вимагає 6 річного збільшення штабу працівни- ків та нових великих витрат, Редакція постановила вийти з цієї ситуації компромісово: по- давати коротку хроніку на під- ставі дописів і вісток негайно, вміру того, як вони приходять, і друкувати самі дописи доте- рішнім порядком по черзі та вміру місця. Така швидко по- давана коротка хроніка з життя громад буде рівночасно потве- рдженням, що Редакція одерж- ла дописи та що цей допис бу- де у свій час надрукований.

● Українська Католицька Па- рафія в Лудлов, Масс., при спів- праці місцевих українських ру- хів і „Провидіння” вшанувала роковини Тараса Шевченка кон- цертом, що відбувся в неділю, 19-го березня.

● „Дитинчє реліг” влаштував 19-го лютого ч. р. Відділ УМІ- ституту в Ньюарку, Н. Дж. Реліг відбулася в Українській Цент- ралі та складалася з сцен та віршів Івана Франка, Лесі Ук- раїнки та Івасик Савицької, а прибутком з імпрези призначен на будову пам'ятника на могилі покійного директора УМІ, проф. Романа Савицького.

● Під час Річних Зборів Ук- раїнського Мисливського „Ту- р” у Нью-Йорку, що відбулися 14-го квіт- ня ч. р. незмінний з часу існу- вання цього Клубу його скарб- ник Іван Ільницький повідомив учасників Зборів, що Клубові поштовисто внаредадувати вели- кий 1,500-акровий терен для по- ловання в горах Кетсїлл.

● В Нью-Йорку помер у віці 77-ох років майстр портретист Максиміліан О. Р. Ракко, який малював портрети американсь- ких президентів: Едварда Гар- дінга, Френкліна Д. Рузвельта та полковника — летуна Чарльа А. Ліндберга, а в 1944-му році на- малював образ Фатимської Го- матері, який подарував Ватри- кану. В 1958-му році він на- малював портрет Л. Комута, який був на проам'ятній пош- товій марці ЗДА в пошлу ма- дярського герол.

● На процесі проти Адольфа Ахмаса в Єрусалим відігнали в минулому тижні добутий за- дам з архівів текст згоди на існу- вання колишнього американського амбасадора в Лондоні до Ва- шінгтону, Дікозефа Кеїнеді, батька теперішнього президента ЗДА, з дати 8-го грудня 1938. Дікозеф Кеїнеді писав у тому звідомленні про антисемітизм, як про офіційну політику ре- жиму Гітлера. Він повідомив про невдачу інтервенції фран- цузького міністра закордонних справ Жоржа Боїне перед ві- щим міністром Ноаксіом Ріббентропом у справі життя.

молоті декламатори Стефан Багрий і Юлія Клячинський. Мішаний хор Української Американської Католічкї Громади відспівав „Сонце за- ходить”, „Владико неба і землі”, і Український Наці- ональний гимн. — При форте- піяні акомпаніювала п-ні Стефанія Акчулова.

Голова Комітету Пам'ятни- ка Шевченкові Олександр Про- дивус щиро подякував делега- там від Литовської і Лотиської Громад, та всім громадянам за таку чисельну участь у Святоному Шевченківському Концерті.

М. Воробець, секретар Комітету Пам'ятника Шевченкові.

Увага!
РОВД АЙЛЕНД і МАССАЧУСЕТС!

В суботу, 6-го травня 1961 р.
в п-калі ВІДІЛІУ 93-го — в СЕНТРАЛ ФОЛС
прм 59 Central Street — CENTRAL FALLS, R. I.
— підбудуться

ОКРУЖНІ ЗБОРИ Відділів УНСОУ

В яких повинні взяти участь Урядовці й Члени та Конвенційні Делегати від таких Відділів УНСОУ:

СЕНТРАЛ ФОЛС: 93
ПРОВІДЕНС: 73, 177
КРОМІТОН: 246
ФОР РІВЕР: 416

ВУНСАКЕТ: 206, 241
ТАВНТОН: 122
МЕНВІЛ: 181

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Зітти Окружної Управи.
2. Передконвенційні, організаційні справи.

ПОЧАТОК — год. 7:00 вечора.
До участі в Зборах запрошено також усе місцеве і поза- місцеве Українське Громадянство.

Іван КОКОЛІСЬКИЙ — головний Радий УНСОУ, голова

Відома з м'ясарських виробів

EUROPA

— ВІДКРИВАЄ —
з днем 4-го травня 1961 року

НОВУ КРАМНИЦЮ

— при —
282 HALLADAY STREET — JERSEY CITY, N. J.

Там дістанете:
НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ РІЗНІ, СВЯЖІ М'ЯСНА — КОВБАСИ РІЗНИХ СТИЛІВ — КНІШКИ — САЛЬЦЕСОНИ — ПАШТЕТОВИ ПАРІВКИ.

ЗАПРОШЕННЯ
ВІДІЛІ ОУА „САМОПОМІЧ” і УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ДОПОМОГОВА ОРГАНІЗАЦІЯ
іх. Ольги Басараб — в Нью-Йорку
владують
в НЕДІЛЮ, 7-го ТРАВНЯ 1961 р.
в домі „САМОПОМІЧ” — при 2-й Евені, ч. 98
СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ
на яке запрошують
СВОЇХ ЧЛЕНІВ і ПРИХИЛЬНИКІВ.
ПОЧАТОК — в год. 5:00 по пол.
Зголошення приймає канцелярія „Самопоміч” до дня
5-го травня 1961 р.

ТОРНЕСТВЕННЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ
першої Української Вищої Школи
в СТЕЙТ МІШІГЕН
закохани
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЧКОЇ ПАРОХІЇ,
при церкві Непорочного Зачаття Пресв. Діви Марії
в ГЕМТРЕМКУ
— відбудеться —
в неділю, 7-го травня 1961 р.
в год. 4:30 по полудні
в приміщенні УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ
при вул. Генлей ч. 3056 — в Гемтрему.
Благословення У.В.Школи довершить
їх Ексцеленція Кир. Йосиф Шмондюк
у супроводі НАШОГО ДУХОВЕНСТВА.
Посвячення У.В.Школи попередить ПРОЦЕСІЯ, в якій
визмуть участь Церковні Братства, Українські Організації
та Парохії.
Від год. 1:00-4:00 по пол. наступить відкриття У.В.Шко-
ли для оглядин. Т. зв. „Опей Гавз”.
Після Благословення У.В.Школи відбудеться в год.
6:00 вечора
БЕНКЕТ
в залах ШКІЛЬНОЇ АВДІТОРІЇ
при вул. МекДугал в Гемтрему,
з участю визначених представників американського союзу й
української громади.
ДО УЧАСТІ В ПОСВЯЧЕННІ У.В.ШКОЛИ
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЮ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДСЬКІСТЬ
МІСТА.

ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК
НЬО ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ!
КОМІТЕТ
ОПІКИ НАД МОЛОДІУ ПРИ „САМОПОМІЧ”
і ОКРУЖНА РАДА ОУА в НЬО ЙОРКУ
— влаштовують —
СЕМІНАР
на тему:
Виховні проблеми української матері
в трьох лекціях:
1. В СУБОТУ, 6-го ТРАВНЯ 1961 року:
год. 3:30 по полудні:
ЛЕКЦІЯ д-р Стефані БЕРЕЖНИЦЬКОЇ: Ви-
ховні труднощі різного віку;
2. В СУБОТУ, 13-го ТРАВНЯ 1961 року:
год. 3:30 по полудні:
ЛЕКЦІЯ: п. сен. Сестасі ГОНІНИ: Вплив за-
робіткової праці матері на виховання дітей та
мтр. Лесі ХРАПІВНОЇ: Національне виховання
молоти;
3. В НЕДІЛЮ, 20-го ТРАВНЯ 1961 року:
год. 3:30 по полудні:
ЛЕКЦІЯ проф. Марії СТРАТІСНКО: Авторитет
батьків.
Семінар відбудеться в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в НЬО ЙОРКУ — від ч. 140 Друга Евеню.
ВСТУП: 50 центів.
До участі в Семінарі та до дискусій над лекціями запрошує-
мо все Українське Громадянство, зокрема Українські Мате-
рі, яким лежить на серці доля їхніх дітей та їх національне
виховання.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
в НЬО ЙОРКУ
— переніс —
свою канцелярію і викладачі в залі
з будинку
ч. 710-712 East 9th Street — New York 9, N. Y.
до нового приміщення
в будинку
ч. 170 WEST 82nd STREET — NEW YORK 24, N. Y.
Доїзд підземкою по 6-й і 8-й Евеню, всіма потягами
IND (A, AA, D, DD, C, CC) аж до Колумбус Циркл. Тут екс-
преси треба змінити на локалі і доїхати ним до 81-ої ву-
лиці, звідси два і пів блочки пішки. На Колумбус Циркл
можна пересісти з IND на Бродвей-локалі і доїхати до
79-ої вулиці по Бродвею, звідси три блочки пішки.
Навчання відбувається: від 6:00 до 9:30 год. вечора,
а канцелярія відкрита: від 2:00 до 7:00 год. вечора.
АДМІНІСТРАЦІЯ

ШИКАГО
Субота,
дня 6-го травня 1961
год. 7:00 вечора
Залі LANE TECHNICAL
HIGH SCHOOL
2501 Addison Street

В поклони Великому Кобзареві Україні
УКРАЇНСЬКА СЦЕНА
при Осередку СУМА ім. Пилипа Орлика в Дітроїті
— ставить —
НАРОДНУ ОПЕРУ МИКОЛИ АРКАСА
за ТАРАСОМ ШЕВЧЕНКОМ
КАТЕРИНА

ГОСТИННИЙ ВИСТУП
Миролава Скала-Старичко, солі-
ста Величкої Королівської Опери,
з участю відомих оперних співачок:
Н. Конічук-Носенко, В. Максимович,
Л. Реймфордова, І. Самойловича.
ХОР БАЛЕТ — ОРКЕСТРА.
Диригент: В. Сарамата.
Хормейстер: Я. Філіппі.
Постанов: А. Вагет; М. Кавка.
Сценічне оформлення: П. Мисик.

ДОКІП ГУМЕННОЇ
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ”
що знайомить із життям
данних предків українського
народу.
Понад 300 ілюстрацій.
Стор. 160.
ЦІНА \$2.50
Замовляти:
„СВОВОДА”
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Концерт з творів Н. Нижанківського

Чергову імпрезу Українського Музичного Інституту в Нью-Йорку, а саме концерт з камерних творів Н. Нижанківського, 2 квітня навіть при вибаглих мистецьких вимогах, можна вважати за вповні вдалий. Чудова, акустична зала Карнегі Рісайтел, Голд, добір виконавців і поведінка, хоч не надто численна аудиторія, своя і чужа, створили всі передумови для успіху.

Як шкода, що життя Нестора Нижанківського (1894-1940) увірвалося в такому молодому віці. Скільки цінностей міг би він принести українській музиці! З кожного такту його композиторської спадщини і проміжок таланту і уміння. Це був концерт з творів одного композитора, проте скільки різноманітності в музичній тематичній і технічній, скільки барвистості! Творчість Н. Нижанківського сприйняти як певний мистецький стиль, окреслюючи її, визначити її функцію і поставити на відповідне місце в загальній розмові тенденції української музики, серед інших композиторів і стилів, — справа не легка.

Для остаточних детальних

REAL ESTATE

ПРОДАЮ
2 АКРИ ЗЕМЛІ,
с трохи лісу, а трохи чистою
полем. Помірювана ціна.
Моя адреса:
MAKAR YAKUBA
Homing Hills Rd.
Colts Neck, N. J.

ДОМИ — ІНВЕСТИЦІЇ — МОРТГЕДЖИ

ВЕЗКОШТОВНИ, ФАХОВІ ПОРАДИ.
Найбільше українське бюро на Каліфорнії, яке надає
консультативні послуги з оформлення мортгеджів.
На щорічний весняний сезон, ми підготували най-
більший вибір ДОМІВ, у всіх околицях.
Цього тижня ми пропонуємо оглянути такі домів:
JAMAICA HILLS — 2-род. мур. дім, як новий, 5 1/2 кмн.,
гарна, вишукана плинність, гараж, горді. Ціна \$28,750.
WOODSIDE — 2-род. мур. дім, з гаражем, 1 блок сабей,
5 1/2 кмн. Ціна \$24,500.
ASTORIA — 6-род. мур. дім, мешкання по 5 баксових кмн.,
рент \$4,920, коло сабей. Ціна \$31,000.
RICHMOND HILL — 1-род. дім, 5 кмн. і гараж — \$11,500.
Звертайтеся тільки до української фірми:
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: OL 8-6330

Увага! БАТЬКИ! Увага!

Річники „ВЕСЕЛКИ“ становлять неогі-
нену настільну книгу для кожної родини
і невіддільне джерело науки, виховання,
розваги і радості для української дитини.

РІЧНИК „ВЕСЕЛКИ“ — 1957 — \$6.00
РІЧНИК „ВЕСЕЛКИ“ — 1958 — \$6.00
РІЧНИК „ВЕСЕЛКИ“ — 1959 — \$6.00

Річники надруковані на яскравому папері, тверді обкла-
динки, кмітливий заголовок, витягнені золотими
афарезами.

Найкращі просять слати ЧЕКАМИ, або ПОШТОВИМИ
ПЕРЕКАЗАМИ:

„SVOBODA“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ
ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного мі-
сяця у Видавництві „СВОВОДА“ заходами Україн-
ського Народного Союзу.

Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої
Літератури.

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА становить у ЗДА \$4.00
у інших країнах — РІВНОВАРТІСТЬ ТІСЯ СУМ.
Ціна окремого числа — 40 центів.

Адреса:

„SVOBODA“ — „VESELKA“
P.O. Box 346 — Jersey City 3, N. J., USA

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ

НА

КУРСИ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на „СОЮЗІВЦІ“ — в Кергоні, Н. Я.

від 6-го до 30-го серпня 1961

Ім'я

Адреса

Вік

Знання української мови: — добре; слабо; дуже слабо.

Варувати на рахунок оплати: \$

(Повна оплата курсу в \$120.00. Поплати на матеріали
треба вносити в апликанцію).

Жертва радянського злочину

(Посмертна записка про А. Віварука)

З Польщі напіла сумна
вістка, що 30-го грудня 1960
року помер наш незабутній
друг, педагог та громадський
діяч бл. п. АНДРІЙ ВІВА-
РУК. Він народився в селі
Тішківці біля Городенки. До-
брі люди заохочували його
до приватної гімназії в Горо-
денці. Бурса „Рідної Школи“
прийняла його на безплатне у-
держання. Там він кілька ро-
ків був опікуном і інструкто-
ром нижніх класів. Покинув
брав участь у визвольній бо-
ротьбі в рядах УГА.
По війні працював учителем
у Польщі. Написав багато пе-
дагогічних праць, здобував
собої пошану серед україн-
ського й польського педаго-
гічного світу.

Після 2-ї світової війни за-
селився на Сибір. Перебував там
11 років. Там знаєдинок не-
сприятливих обставин життя
і важкої фізичної праці мали
перший вплив на його здо-
ров'я. Після відбуття тюрми й
заселення, вернувшись до рідних
Тішківців, та тільки на ко-
роткий час, бо мислєва Сибір-
ська заборонила йому пере-
бувати в рідному селі.

Бажаючи відшукати своїх
найближчих, подався в Поль-
щу. Дружина померла в Рів-
ні.

Рібікофф проти „фальшивої пропаганди“

АЛТовариства

Нью-Йорк. — Секретар здо-
ров'я, виховання і доброді-
яності Абрама А. Рібікофф
промовляючи на зборах Край-
ової Ради в справах старших
осіб в готелі Белмонт Пляза,
24-го квітня гостро виступав
проти „фальшивої“ пропаган-
ди Американського Лікарсь-
кого Товариства, проти урядо-
вого проєкту медичної допо-
моги старшим особам. Рібі-
кофф заявив, що лікарі „пе-
рекручують“ факти в поборо-
вній медичної допомоги еме-
рнтам в рамках соціального

години тяжкими зусиллями
пошастало зібрати з його ж
спадщини лише частину, а
саме твори, що їх копію мали
на руках різні виконавці, го-
ловно піаністи і співаки на
еміграції, натомість деякі
інші твори пропали майже
безповоротно. Отже добре ро-
бити Український Музичний
Інститут, що далі розшукує
і зберігає спадщину Н. Ни-
жанківського і в таких симпа-
тичних і культурних імпре-
зах, як була 2 квітня, знайо-
мити з нею ширше громадсь-
тво. Ще краще, якщо пошас-
тило зrealizувати задум
УМІ видати що спадщину
дружком Н. Нижанківський
заврт і заслужив собі на це.
Зиновій Лиско

ПАМ'ЯТЬ ШЕВЧЕНКА
У СТОРІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТІ

ВІДЗНАЧИМО НАЙКРАЩЕ ПІЗНАННЯМ
ЙОГО ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ

для святкування й імпрез, для лектури і бібліотек і для
подарунків завжди потрібні видання творів Шевченка
і писань про нього, що їх можна набувати

в Книгарні „СВОВОДИ“:

Т. ШЕВЧЕНКО: КОБЗАР — з поясненнями і примітками
д-ра Василя Симонича, 2-ге справлене й поширене
видання під ред. д-ра Ярослава Рудницького

Т. ШЕВЧЕНКО: КОБЗАР — 1840-1940

КОБЗАР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: вид. Простіти, Вінніпег

П. ЗАПЦЕВ: ЖИТТЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — опр. ...

ПІЛІХ ВЕЛЕТНИ — ілюстрована біографічна розповідь
про Тараса Шевченка — переклала Наталя Лівницька

М. ЦІЛІКОВИЧ: ВЕРХІ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ —

Промови — доповіді

В. ДОМАНІЦЬКИЙ: ТАРАС ШЕВЧЕНКО (Синтезично-
наологічний студій його життя і творчості)

ТРИ ПОЕМИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (Сон — Великий
Ліх — Неопіти), з передмовою й поясненнями Богдан-
а Лепкого

ПРО ШЕВЧЕНКОВІ ТВОРИ (Перебендя, Смерть чума-
ка, Офема)

НАШ ШЕВЧЕНКО — Збірник-Альманах, вид. УНСоюзу
Д-р Л. МИШУГА: ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА (жінка в житті
і творчості поета)

Роман ЗАВАДОВИЧ: КОБЗАРЕВА ГОСТИНА — Сцені-
на картина з життя Т. Шевченка, у 3-ох віднопах, вид.
Українського Народного Союзу

Т. ШЕВЧЕНКО: ГАЛДАМАКИ — з портретом автора й
ілюстраціями

ЮРІЙ БОЙКО: ШЕВЧЕНКО І МОСКВА

ШЕВЧЕНКО (Українська Вірна Академія Наук у США)

Річник І

Т. ШЕВЧЕНКО: ДУМКИ

ДОСТОЙНО ССТ — Збірка в Шевченкові Роквини. Про-
мова Богдана Лепкого на Шевченківському святі у Бер-
ліні в 1920 році

Богдан КРАВЦІВ: НЕВЕЗІГНУТИЙ „КОБЗАР“ (Систе-
мне фальшування поетичної творчості Шевченка)

АНГЛОМОВНІ ВИДАВАННЯ:

TARAS SHEVCHENKO — The Poet of Ukraine. — Selected
Poems. Translated with an Introduction by Clarence
A. MANNING. Edited by Ukrainian Nat. Ass.

TARAS SHEVCHENKO — Bard of Ukraine by D. Doroshenko,
preface by Clarence A. Manning. Edited by United Ukrainian
Organizations of the United States

SHEVCHENKO'S THOUGHTS AND LYRICS — Commemo-
rating the Centennial of His Death

SHEVCHENKO AND WOMEN — Women in the Life and Work
of Taras Shevchenko by Dr. Luke Myshuha. Translated
by W. Semenyuk

EUROPE'S FREEDOM FIGHTER — Taras SHEVCHENKO
A documentary Biography of Ukraine's Poet Laureate and
National Hero

Найкращі за книжки просять слати тільки чеками, або
поштовими переказами

SVOBODA
81-83 Grand Street — Jersey City, N. J.

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ли здобути на ріднім ґрунті: особисту свободу та достойні
людини матеріальні умови життя.

„Лиш вічний труд ніколи не загине“

Мине і молодість, як золотий,
Лиш вічний труд ніколи не загине.
(Юрій Яновський)

Це — в загальних зарисках далеко не повна історія до-
вого, сороклітнього життя однієї скромної громадської уста-
нови в цій країні. Виконанням щоденних дрібних обов'язків
вимошений її шлях. Дрібних і щоденних, бо тільки ними то-
ряться велике й тривале. Ось до десятків старих членів при-
були сотні нових, зокрема молодих, які зв'язують сьогодніш-
ній день із завтрашнім, як наше покоління зв'язало сучас-
ність із минулим. Впродовж десятиліть переборено чим-
ало труднощів, таких звичайних для тих, що перші про-
кладають шлях. Але збережено вірність своїй громаді й її
національним прагненням.

На відзначенні ювілею нашого Товариства рідна грома-
да шанувала цей майже піввіковий труд. В лютому 1959
року вона прийшла з признанням і зичливим сусідським
привітом: Екзекутива Українського Народного Союзу зі 40
братів, близькими й далекими, союзними Відділами з
п'яти сусідніх штатів та 20 інших організацій з Українським
Конгресивним Комітетом Америки на чолі. Засновники Тowa-
риства „Свобода“ побачили, що їхній труд не загинув, а мо-
лоді, які стали на їхній шлях, відчули радість, що їм дав
цей вічний труд для власної громади.

Ім, піонерам нашого громадського життя у цій трудній,
але гостинній країні, і тим, що йтимуть їхніми слідами, при-
свячена ця хроніка. Одним — для подяки, другим — для
прикладу і заохоти повторювати й продовжувати цей піонер-
ський труд у наш скупий на громадські чесноти час, щоб ще
на щабель вище підняти рідну громаду, щоб залишити її
після кожного нового покоління сильнішою і кращою.

(Кінець)

Найновіший літаконосць „Кітті Говк“

приданий до флоту ЗДА

Філадельфія, Па. — 29-го
квітня 15,000 осіб були при-
сутні, як у базі флоту шеф
морських операцій адмірал
Арлі А. Бірк передав флоту
ЗДА найновіший 60,000-тон-
новий літаконосць „Кітті
Говк“. На думку адмірала
Бірка, який виголосив голо-
вну промову, цей могутній лі-
таконосць може відібрати во-
рогові охоту до атомової агресії
проти ЗДА. Цей літаконосць
дає приміщення від 80
100 літаків, в тому і най-
швидшим і найбільшим бом-
бовикам. Адм. Бірк ставить

вище людським керувані літаки
від керування ракет, бо бом-
бовики зможуть змінити напрям
вже і під час лету, або, на ви-
падок потреби, зможуть при-
пинити лет та вернутися до
своїх баз. Новий літаконосць
названий від місцевості, в
якій в 1903 році в Північній
Кароліні вперше Орвіл і
Вілбур Райт літали на літаку.
Літаконосць „Кітті Говк“ с
озброєний ракетами „Террі-
ер“. Адмірал Бірк заявив, що
цей літаконосць „дає запев-
нення нашим приятелям і со-
юзникам за кордоном, що ми
їх підтримуємо в змаганнях
зберегти гідність національну
і людську достоїнність“.

Центральний уряд Конґа рішив в'язнити
катанґського президента

Леопольдівль. — Міністер
закордонних справ централь-
ного конґолійського уряду,
Жестен Бамбоко, заявив, що
президент провінції Катанґа
Мойсе Чомбе, перевезуть до
в'язниці в Леопольдівль і бу-
дуть там тримати, поки він не
вразиться. Мойсе Чомбе
конґолійський вояка арештува-
ли, коли він, після пред'яв-
лення „ультиматуму“ прези-
денту Конґа Жозефові Ка-
салубу виступив на конферен-
ції розсварених конґолійських
ватажків в Кокільгавілі і хотів
вертатися до своєї столиці
Елізабетівль. Між Чомбе і
Касалубу настав новий гострий
конфлікт після того, як
Касалубу підписав з місією
Об'єднаних Націй умову про
спільні зусилля для реоргані-
зації конґолійської армії та
про видання з Конґа всіх
чужоземних „дорядників“, які
діють там поза місією ОН.
Протя цього рішуче заявився

Три комунофільські муринські держави
рішили федеруватись

Аккра. — Гана, Гвінея і
Малі — три муринські держа-
ви, які в своїх голосуваннях в
Об'єднаних Націях та своєю
політикою супроти Конґа май-
же завжди виступають разом
з Совєтами, що в листопаді
1958 року підписали федера-
цію — коли Малі ще не була
самостійною державою. В
грудні мин. року вони потвер-
дили це, а в минулу суботу
президенти тих трьох країн,
Квеме Нкруму, Секу Туре і
Модібо Кейта підписали чар-
тер нової федеративної конс-
титутції, який має бути схва-
лений їхніми парламентами.
Парламенти в тих країнах не
мають ніякого голосу, бо на-
справді Крума і Секу Туре с
диктаторами, які проводять
власний „культ особи“. На тій
конференції в минулому тиж-
ні, що відбулась в столиці
Гани, брали участь — крім
самих президентів — їх міні-
стри закордонних справ, вій-
ськових справ, директори бан-
ків і різні муринські „достоін-
ники“. Нова федерація мала б
мати спільний парламент і
спільний прапор.

Посмертні згадки

Никола СУПІНІЦЬКИЙ — до-
вольний член Б-ва св. Іоана
Христителя, Відд. 292 УНСо-
юзу в Дітроїті, Мич., помер
несподівано в дні 6-го квітня
1961 р. Покійний народився
в селі Мокрени, пов. Самбір,
Зах. Україна, проживши 70
років. Похований у смутку од-
ну доньку Марію, одного сина
Михайла, 5 внуків та 7
правнуків. Похорон відбувся в
дні 10-го квітня 1961 р. з
його хати до церкви св. Іоана
Христителя, при участі
Родичів, Членів Б-ва та Зна-
йомих. Чоловіка поховано
на цвинтарі св. Хреста. —
Вічна Ному Пам'ять!
П. Федик, секр.

Григорій ПЕРШЕЛ — член
Відд. св. І. Христителя, Відд.
292 УНСоюзу в Дітроїті, Ми-
чиг., номер в дні 7-го квіт-
ня 1961 р. Покійний народив-
ся 1904 р. в місті Вінніпег,
Канада. До ЗДА прибув 1922
р. Похований у смутку дружи-
ну Марію, одного брата Ва-
силя, 3 сестри: Марію, Хри-
стину і Варвару та 2 внуків.
Похорон відбувся 11-го квіт-
ня 1961 р. з пох. заведення
до церкви св. І. Христителя,
при участі Родичів, Членів
Б-ва та Знайомих, а опісля на
цвинтар „Holy Sepulchre“. —
Вічна Ному Пам'ять!
П. Федик, секр.

Кеалерій ВОРОБЕЦЬ — член
Відд. 367 УНСоюзу в Рочес-
тері, Н. Я., по довірлі і тяж-
кий недуж, помер в дні 9-го
квітня 1961 р. Покійний всту-
пив до Т-ва і УНСоюзу 1923
року. Народився 1886 року в
Хоміні, пов. Калущ, Зах. Ук-
раїна. Був добрим і сонейним
членом. Похорон відбувся в
дні 12-го квітня 1961 р. з пох.
заведення до церкви св. По-
сафата і на цвинтар Голі Се-
пулхре, при участі Знайо-
мих і Членів Т-ва. — Вічна
Ному Пам'ять!
В. Попович, секр.

GARCA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
НОВІ МАТЕРІАЛИ
для вишивання, взору, шити
BMC.

Богдан ЛЕПКИЙ:

Маріяна Шашкевич

Ціна — \$0.60

Українська

Повстанська Армія

1942 — 1962

Книга має 320 сторінок чіткого
друку, багато ілюстрована ор-
ганічними фотографіями
коштує лише \$3.00.

Повість

81-83 Grand Street

ІВАН ФРАНКА:

Для домашнього

огнища

Ціна — 85 центів

Замовляти:

„SVOBODA“

JERSEY CITY, N. J.

ПРО НАШУ МИНУВШИНУ

дити, юнацтво і дорослим

оповідає цікава книжка

А. ЛОТОПЬКОГО

КНЯЖА СЛАВА

Багато ілюстрована книжка,

що має 198 сторінок,

коштує лише \$1.00

„SVOBODA“

P. O. Box 346

JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИН

FUNERAL HOME

COMPLETELY

AIR CONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРО-
НАМИ В СТЕПІ

Ціна приступна для всіх.

Обслуга чесна і найкраща.

У випадку смутку в родині,

кличте, як в день так і вночі:

John

KOWALCHUK

129 GRAND STREET

cor. Warren Street,

JERSEY CITY 2, N. J.

NEW JERSEY

Tel.: HEAnderson 4-5131

ВІЛІМ КОВАЛЬЧИН

Погребник

Community Funeral Home

Air Conditioned

Занимається похоронами. Ці-
на приступна для всіх. Об-
слуга чесна і найкраща. У

випадку смутку в родині

кличте, як в день так і вночі:

Community Funeral Home

Yonkers, N. Y.